

עת"א 55147/04/18 - מדינת ישראל נגד כטייר מאג'ד עודה

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 55147-04-18 פרקליטות מחוז צפון- פלילי נ' עודה(אסיר)

בפני כבוד השופט יוסף בן-חמו
המבקשת
נגד
המשיב
מדינת ישראל
כטייר מאג'ד עודה
ע"י ב"כ עוה"ד יהלי שפרלינג ודורון נוי

החלטה

בפניי בקשה להארכת תקופת המשיב בהפרדת יחיד.

נימוקי הבקשה

* המשיב הינו בסטטוס של "עציר" לאחר שהוחלט על מעצרו בעקבות הגשת כתב אישום המייחס לו, בין היתר, עבירות של רצח, עמידה בראש ארגון פשיעה, ניהול ומימון פעילות לארגון פשיעה, עבירות בנשק, עבירות כנגד המשפט ועבירות חמורות רבות נוספות.

* המשיב מוחזק בהפרדת יחיד על פי החלטה מנהלית של הגורמים המוסמכים מיום 07/11/17.

המשיב עתר בזמנו נגד ההחלטה המנהלית להחזיקו בהפרדה. העתירה נדונה בעת"א 51455/11/17 בבית המשפט המחוזי בחיפה. בית המשפט דחה את העתירה, תוך קביעה שהחזקתו של המשיב בהפרדה דרושה לשם ביטחון ושלומו המשיב או אסירים אחרים וכן לשם מניעת פגיעה ממשית במשמעת ובאורח החיים התקין של בית הסוהר.

* המשך החזקתו של המשיב בהפרדה דרוש לשם שמירה על הסדר וביטחון בבית הסוהר, שמירה על שלומו, בריאותו של המשיב עצמו, שמירה על שלומם ובריאותם של האסירים הסובבים אותו וכן לשם מניעת אלימות לפי חוק המאבק בארגוני פשיעה.

* קיים מידע מודיעיני רב המצביע על הצורך להמשיך החזקתו בהפרדה. החמ"ן הינו גם של

מודיעין שב"ס וגם של משטרת ישראל.

* אין מניעה רפואית או סוציאלית להמשך החזקתו.

* לבקשה צורפו מספר נספחים: כתב האישום, החלטת בית משפט מיום 14/12/17 בעת"א 1455/11/17, תצהיר רכז ועדת הפרדות, עמדת מודיעין שב"ס ופרפרזות, עמדת גורמי הרפואה בשב"ס, עמדת גורמי טיפול בשב"ס, עמדת האסיר ועמדת משטרת ישראל.

* בתחילת הדיון טען ב"כ המשיב טענות הראויות להישמע, כאשר מדובר בעתירה המכוונת נגד החלטה מנהלית של שב"ס. במסגרת עתירה זו בודק בית המשפט המנהלי, כערכאה מנהלית, את סבירות ההחלטה המנהלית, מידתיות ושאר המבחנים שבהם נבחנת החלטה מנהלית. אולם, בעתירה כאן אין מדובר בתקיפת החלטה מנהלית, אלא בעתירת המדינה לבית המשפט המנהלי כערכאה דיונית להפעיל את סמכותו על פי סעיף 19 לפקודת בתי הסוהר ולהורות על הארכת תקופת החזקתו של המשיב בהפרדה. במסגרת הדיון על בית המשפט לבחון האם התקיימו התנאים שבסעיף 19 המצדיקים המשך הארכה והוא איננו בוחן את סבירות ההחלטה המנהלית. בהמשך, זנח ב"כ המשיב את הטענה.

טענות המשיב

* יש מקום לעשות אבחנה בין "עציר" לבין "אסיר" כאשר מדובר בבקשת הפרדה.

לעציר הנהנה מחזקת החפות ושיש לו את הזכות להליך הוגן, ישנם צרכים מיוחדים המחייבים אי הפרדתו המוחלטת מהעולם החיצון, על ידי מתן הקלות כמו שיחות טלפון על מנת שיוכל לתקשר עם באי כוחו ולהיערר כנדרש למשפט וכדי לאפשר הליך הוגן.

* אין הצדקה להחזקתו של המשיב בהפרדה ואין כל סיבה מדוע לא יוחזר לאגף רגיל.

* ניתן להטיל הגבלות שונות על המשיב מבלי הצורך להורות על המשך הפרדה. ניתן להסתפק בהגבלות כגון הגבלת מפגשים, הגבלת טלפונים וכד'.

* בעניינו של המשיב קיימות נסיבות מיוחדות בשל היקף וחומרת העבירות המיוחסות לו בכתבי האישום. הוגש נגדו כתב אישום חמור במיוחד שתוצאתו, ככל שיושע בכל המיוחס לו, עלולה לגרום לכך שהוא ירצה את כל חייו בבית הסוהר. המשיב צריך וזכאי להתגונן. קיימת לו זכות בסיסית ככל אדם שמנהל משפט.

* המבקשת מונעת מהמשיב ביקורים וכן שיחות טלפון, גם מבני משפחה מקרבה ר אשונה, פרט לשיחות טלפון המותרות לו למשך שעתיים כל יום עם עורכי דינו וכן מפגשים עם עורכי דינו ללא הגבלה.

* לא כל מידע מודיעיני מצדיק הפרדה, אלא אם כן מדובר במידע קונקרטי בעל רף גבוה.

* משטרת ישראל איננה זכאית, משיקולים שלה, להכתיב לשב"ס להצר את צעדיו של המשיב ולהחזיקו בהפרדה.

* בעניינו של המשיב לא נעשה האיזון הנכון והדבר פוגע בזכותו הבסיסית להגן על עצמו במשפט.

החזקתו של המשיב בהפרדה, משמעותה פגיעה בהגנה שלו במשפט.

* לחלופין, יש להורות על החזקה ב"הפרדה זוגית" ולא ב"הפרדת יחיד".

יש לבדוק אם המידע המודיעיני, שאיננו חשוף בפני המשיב ובא כוחו, כולל התייחסות לאפשרות החזקת האסיר בהפרדה זוגית.

כתב האישום הוגש נגד המשיב ונגד עוד כ- 20 נאשמים נוספים. אין כל סיבה מדוע לא יוחזק המשיב בהפרדה זוגית יחד עם אחד "השותפים" שלו בתיק.

* בכל מקרה יש להורות לשב"ס לאפשר למשיב לשוחח עם באי כוחו לפחות 3 שעות במקום שעתיים בכל יום.

בתום הדיון ניתנה החלטה המורה למבקשת להגיש עדכון לבית המשפט ובו התייחסות להצעה החלופית של ב"כ המשיב ולפיה, המשיב יוחזק בהפרדה זוגית יחד עם אחיו או חבר קרוב אחר שבשמו הוא נקב, המוחזקים כיום באגף השמור, בכפוף להסכמתם ובכפוף לבדיקות המודיעיניות והאחרות שהגורמים המוסמכים יבצעו.

כמו כן, ניתנה הוראה למבקשת לעדכן באשר אפשרות הקלה בתנאי הפרדה על ידי הוספת שעה נוספת של שיחות טלפון יומיות עם באי כוחו, שלוש שעות במקום שעתיים כיום.

בתגובה המשלימה שהגישה המבקשת, היא ציינה כי יש קושי להכניס אסירים המוחזקים כיום באגף שמור לאגף הפרדה, מקום שלא מתקיימת לגביהם עילת הפרדה המפורטת בחוק.

החזקת אסיר שלא מתקיימת לגביו עילה המצדיקה החזקתו בהפרדה, הינה בעייתית מעצם טיבה ויש בה כדי להרע את מצבו. המבקשת הפנתה בעניין זה ל- עת"א 25118/10/10, שם נקבע כי כל עוד הוראת החוק אינה מאפשרת לשלב אסיר רגיל "מתנדב" בהפרדה, אין לחרוג מהוראה זו, שכן הדבר מהווה פגיעה חמורה בזכויותיו של האסיר "המתנדב", שאין להטילה עליו, אף אם הביע נכונות לכך.

בנוסף לכך, קיימת התנגדות עניינית לגופו של עניין על ידי גורמי המודיעין להכנסת מי מהעצורים האחרים אותם ביקש המשיב להכניס יחד איתו, משום שמדובר בעצורים שהם עושי דברו והדבר יביא להעצמת הפעילות העבריינית אותה מבצע המשיב מתוך בית הסוהר ויגביר את החשש לשיבוש מהלכי משפט, בהיותם שותפים לאותו תיק פלילי, חששות שהביאו לכך שהמשיב הוגדר כמנוע שיחות וביקורים.

לעניין שיחות הטלפון, במסגרת עתירה קודמת דחה בית המשפט את הבקשה להגדלת משך שיחות הטלפון ל- 3 שעות, בקובעו שהאפשרות לשוחח טלפונית מדי יום עם בא כוחו במשך שעתיים וכאשר בנוסף לכך, אין כל מגבלה על משך וכמות המפגשים של המשיב עם באי כוחו, מאזנת בצורה נכונה בין זכויותיו וצרכיו של המשיב לבין החובה לשמור על שלום הציבור ולקיים את הסדר והמשמר. המבקשת טוענת כי מאז לא חל כל שינוי נסיבות המצדיקות הוספת שעה נוספת.

במסגרת כתב התשובה המשלים ציינה המבקשת שבינתיים התווסף חומר מודיעיני המלמד שהמשיב ממשיך בהכוונת פעילות פלילית מתוך הכלא.

כתב התשובה המשלים התייחס גם לעניינו של האסיר מיכאל לוי שהמשיב ביקש להשוות את תנאיו אליו בהיות הנסיבות והנתונים, לטענתו, דומים לגבי שניהם.

דין

אין חולק שלהחזקת אסיר בהפרדת יחיד השלכות קשות עליו וכי יש לשאוף לכך שהחזקתו בהפרדה צריכה להצטמצם למשך הזמן ההכרחי לכך. ברור גם כי ככל שתקופת ההפרדה מתארכת, גובר הנטל על המבקש להמשיכה, להצביע על צורך קיומו של צורך חיוני להמשך החזקתו בהפרדה. דברים אלה מעוגנים בהגיון ובאנושיות.

פועל יוצא של האמור הוא כי קיים הכרח לבחון, מעת לעת, אפשרות להקלה על תנאי הפרדה כגון החזקה בהפרדה זוגית או הקלות בדרך של הטבות מסוימות כגון ביקורים, שיחות טלפון, ביקור פתוח וכד'. ראה לעניין זה בין היתר רע"ב 697/13 **מדינת ישראל נגד יוסף מוסלי**, החלטה מיום 05/03/13 וכן ראה רע"ב 5649/15 **שחר חבני נגד מדינת ישראל**, החלטה מיום 01/11/15 מפי כב' הש' שוהם.

בשונה מעתירתו של אסיר כאשר הוא מבקש הקלות בהפרדות כגון יציאה לחופשה, ביקורים, ביקורים פתוחים, התייחדויות וכד', שאז על העותר הנטל להוכיח שהוא עומד בתנאים המצדיקים מתן הפריבילגיה, כאשר מדובר בבקשה להפרדה, בית המשפט מצווה לבחון, מיוזמתו את אפשרות ההקלה כחלק מהדיון בעניין ההפרדה וזאת לאור הוראת המחוקק והפסיקת המנחה כי יש לשאוף, ככל הניתן, להקל בתנאי ההפרדה.

עיינתי בחומר המודיעיני שהוגש במסגרת הדיון וגם בחמ"ן שהוגש מסגרת כתב התשובה המשלים.

החומר המודיעיני שהוצג כולל ממצאים בעייתיים שונים.

מהחמ"ן שהוגש לי עולה כי היתה התייחסות לשאלת החזקת המשיב בהפרדה זוגית. נושא זה נבחן ונשקל ובסופו של דבר, סברו הגורמים המקצועיים הרלוונטיים שלא ניתן להורות על החזקה בהפרדה זוגית.

מהחומר המודיעיני עולה כי לא ניתן לנטרל את הסיכון הנשקף מהחזקת המשיב בתנאי מעצר רגילים, אלא באמצעות החזקה בהפרדה.

ברע"ב 2635/13 **אסי אבוטבול נגד מדינת ישראל** מפי כב' הש' חיות (כתוארה אז), נקבע כי למרות הפגיעה והקושי שגורמת הפרדה לאסיר, הרי הפרדה כזו הינה לעיתים הכרחית נוכח הצורך להגן על האסיר עצמו, על אסירים אחרים, על ביטחון ושלום הציבור ועל התנהלותו התקינה של בית הסוהר.

בעניינו של המשיב מתקיימות העילות המפורטות בסעיף 19ה.

שקלתי את האפשרות להטבות או הקלות כאלה ואחרות. נכון לנקודת זמן זו, אני סבור שאין הדבר אפשרי.

באשר למשך שיחות הטלפון - לאסיר הוקצו שעתיים ביום לשיחות טלפון, בהתאם להוראות הפקודה. על פי הוראות הפקנ"צ, זהו פרק הזמן המקסימלי שניתן לאשר. הוראת הפקנ"צ המגבילה את משך שיחות הטלפון קיבלה לא אחת את אישורו של בית המשפט העליון. ראה, בעניין דומה, רע"ב 6/13 יוסי מוסלי נ' מדינת ישראל (כב' הש' עמית), החלטה מיום 11/04/13, שם צוין כי הגדלת מספר הפעיימות של שיחות הטלפון המותרות תגדיל את העומס המוטל על הסוהרים ותקשה על ניהול בית הסוהר.

בעניינו של המשיב טרם נקבע מועד לשמיעת ראיות בתיק הפלילי. הדיונים שהתקיימו עד כה עסקו בבקשות לקבלת חומרי חקירה.

יתכן ויהיה מקום לשקול בהמשך מתן שעה נוספת לשיחות טלפון עם עורכי דינו - 3 שעות במקום שעתיים, ככל שיוחל בשמיעת הראיות בתיק וככל שהמשיב ימשיך להיות מוחזק בבית סוהר שהוא מרוחק יחסית מהמחוז בו מתנהל התיק הפלילי - מחוז תל אביב והמרכז.

סיכומי של דבר, לאור נימוקי הבקשה ולאחר עיון בנספחים ובחמ"ן ולאחר ששוכנעתי כי מתקיימות העילות הקבועות בסעיף 19ה, ובהתחשב בכך שמדובר בבקשה ראשונה המוגשת לבית המשפט להארכת תקופת החזקה בהפרדה, אני מורה על הארכת החזקתו של המשיב בהפרדת יחיד למשך 6 חודשים נוספים, החל מיום 07/05/18.

ניתנה היום, ז' תמוז תשע"ח, 20 יוני 2018, בהעדר הצדדים.